

غرد کلمو روح

پنحوال: محمد انور وفاسمند

Ketabton.com

څنگ سره ايسني کتابونه (٦)

دایو غړپ غږورنیا، (غږ د کلمو روح)
تاسو () ته، په ټول درنښت ډالۍ شو؛
د زړونو او ذهنونو، دروښنایی په نیت یې وڅښئ!
مینه اکادمي

ڊالی:

«خان» نذرانه کوم، خدایي بی شکله
غږور ښاله پاره!

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

د خدای تعالی په نامه،
چې له نامه نه یې، د خالصې
مینې ورحمت عطر، زموږ پر زخم
زخم زړونو، را اوري!

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: غږ د کلمو روح

پنځوال: محمد انور وفا سمندر

ډیزاین: هېوادل گرافیکس (۰۷۸۶۷۸۵۷۲۰)

FB.com/hewadmal.graphics

چاپ شمېر: ۵۰۰ ټوکه

خپرنډوی: مینه اکاډمي

د خپرونو لړۍ: (۶)

لومړۍ چاپ: د ۱۴۰۰ لمریز لېږديز کال پسرلی

مینه اکاډمي

۱

غبر د ژوند سا ده. دنيا په خدايي غبرورنيا، ودانه ده.
له بې غبرۍ سره، هرڅه مري.
هرڅه هيريږي، هرڅه ورکيږي.
غبر، د هستۍ نوم دی.
(د چوپتيا دمه)

زه له هغې شيبې ياديرم؛ چې ونومول شوم.
گل له هغې شيبې شته؛ چې گل ونومول شو.
دنيا له هغې شيبې شته، چې ونومول شوه. ياده شوه.
موږ د غبر له لارې، دنيا مومو.
موږ، چې د هر غبر لاره ونيسو؛
يو شى مومو.
(د چوپتيا دمه)

دا دنیا له غږه جوړه ده.
دنیا په غږ ژوندی ده.
دا راز راز غږونه، د دنیا ساه را کښل دي.
موږ په هر غږ کې، د دنیا ساه را کښل اورو!
شکر خدایا!
د غږونو باران دی بختور وي.

★★★

۲

غږ، د خدایي غږ بې شمېره، انعکاس دی.
غږ سپېڅلی دی.
کاش موږ دومره هوښیار شو چې د هر چا غږ ته احترام وکړو.
که موږ یو بل ومنو،
یو بل واورو؛
نو کله به هم له وچکالۍ، سیل، زلزلې، او اورغورځونې سره،
لاس او گریوان نشو!
(د چوپتیا دمه)

★★★

اه، شکر خدایا!
شکر دنیا ټوله نوې او تازه ده.
زه نن هغه دنیا گورم، چې هېڅ مهال نه وه.
دا نوې دنیا، نوې نړۍ،
او نوی ژوند دی!
(د چوپتیا دمه)

زه نن نوي کائنات گورم او اورم.
دا کائنات ټول نوي او تازه دي.
دا کائنات ژوندي دي.
کائنات، له ژونده ډگ دي.
کائنات، خدای پیدا کړي.
کائنات، له غره ډک دي.
کائنات، له کلمو او ویناو، ډک دي.
کائنات، نه پرانستل شوي کتابونه دي.
حتا، یوه شنه پاڼه،
حتا، یوه وړوکې چوڅکه،
حتا، یو وړوکې کب،
ټول، خبرې کوي.
ټول، غږ لري. (د چوپتیا دمه)
اورئ؟ دا ټول پاکه او سپیڅلې ترانه وایي.
ټول، د خدای شکر کوي.

ټول کائنات، د خدای شکر په خوله لري.
 زه له کائناتو سره، خپل زړه او خوله،
 او پټ حواس شریکوم.
 او ددې نوي او تازه ژوند، شکر کوم.

★★★

۴

دنیا د غرونو ویاله ده.

هره خوا چې گوروو؛ غرونه را اوري.
 (د چوپټیا دمه)
 آدمیان غږیږي، مرغان غږیږي؛
 د هغو ژبه، زموږ له پاره، ترانې جوړوي.
 باد غږیږي؛
 د باد غږ، موږ د وریځو په حرکت کې وینو!
 ونې، بوټي، شنبلي، وږي، پالیزونه،
 گلان او میوې هم خپل، خپل غرونه لري!
 (د چوپټیا دمه)

ټول طبیعت غرونه او غوړونه لري؛
 کنه لمرگلي، د لمر په لور نه ور کتل.
 کنه اوبه په وچو زمکو نه ورتلې؛

کنه په ژمي پسې پسرلی او ورپسې اوږی،
او ورپسې منی،
او ورپسې بیا ژمی نه راتلل.
(د چوپتیا دمه)

ټول څه، هم غږ لري، هم رنگ او هم یو بل اوري.
ټول طبیعت، یو د بل له پاره، ترانې او سندرې وايي!
ځکه خدای داسې سندرې پيدا کړي.

۵

سکوت اورئ؟
سکوت د ټولو غږونو، (غږ) دی.
سکوت، یو مخ غږ دی؛
غږونه یې، (انسان، مرغه، پیری، ستوری...) نومونه دي.
سکوت، ټول غږ دی.
او د ټولو غږونو سا، ځان کې لري.
(د چوپتیا دمه)

٦

سکوت یو دی او غبرونه یې نومونه دي،
 چې بې له دې، غبرونه نه ورته خلاصېږي.
 موږ «غبر» نه اورو؛ نومونه یې اورو،
 چې د ذهن ماشین ورته اختراع کړي.
 نو زموږ غبر؛ غبر نه دی، هسې یوه تیاتري لوبه ده،
 چې د «زه» او زه ترمنځ واټن، پر دغې نشه تېروو!
 غبر چې غوږ کې خلاص شوی،
 هغه وچې، کلکې، پلاستيکي، لرگینې، اوسپنيزي نقره یي او...
 نانځکې دي، چې تمدن یې راوباسي،
 او زما شخصي زمانه یې د خرڅلاو شیبه ګرځي.

★★★

٧

زه یې ولې اورم؟
 د «زه» تشه، ډکېدل غواړي!
 وږی مې ډل غواړي!
 نوم لیکل کېدل غواړي!
 زه به تش وم؟!
 زه تشه یم!
 غبر، نوم را باندې لیکي.

زه په غږ کې، خپله تشه وژنم.
زه په غږ کې، خپل سکوت ماتوم.
غږ، زما شراب دي.
زه کنډو
د غږ لاره؛
آواره؛
دښته؛
پاڼه...

تر هغې چې یوې مور زېږولم، زه چېرې وم؟
تر هغې چې یوه پلار نومولم، په څه نومېدلېم؟
تر هغې چې د کلي، قوم، دود، تاریخ، واسکتونه او خولۍ یې را اغوستلې؛
پر سر را ایښوولې،
زه څه وم، څوک وم؟؟؟

۸

کلونه کېږي، چې کلمې له ما لاره کړې؛
خو نه لیکل کېږي!
کلمه په غوښه، هډوکي، ډېره، پاڼه او
د انټرنېټ پر څپو نه ځایږي.
پر کلمه غږېږم؛

خو (کلمه)، نه غږېږي!
کلمه سپینه ده؛
خو نه هغه سپین مخ چې زه یې وینم.
کلمه حاضره ده؛
خو نه هغه هندسي کتاب چې پر مایې را ایښی!
یا ما پر دې لوستونکي ور ایښی!!
کلمه، تر خبرې دمخه او وروسته شته؛
خو کېږي لا نه!
زه کېرم او کلمه ورک کوم.
موږ کلمه ورکي، ویناوال مروو؛
چې کلمه وشي.

۹

کلمه د خدایي غږ، حاضره خبره ده!
که چېرې ذهن له کتابتونونو او معبدونو،
او د غوښو-هډوکو له خدایگانو وشړو،
کلمه پاتې کېږي.
کلمه، تر هرې ژبې دمخه ده.
کلمه، کټ مټ له خدای سره ده او (هغه)، ذهني نفسونو وژلې!
د (نېچې) دومره زده و، چې په خپله «زه» باندې،

ددغي د وژلو جنايت ومني، د (ملاصدرا) په خبره:
«خدايه!

څه يې وموندل چې ته يې، ورک کړې!
څه يې ورک کړل، چې ته يې وموندلې!»

★★★

۱۰

غږ، د حکمت کان دی.

کاني، يوه اگاهي ده!

کاني، هومره سخت ويده دی، چې يوازې سنگتراش يې راويښولای شي!
د سنگتراش لاسونه، هغه ژوند خوځوي، چې له خدای څخه راځي!

سنگتراش يوه خبره ده، يوه دبدبه!

خو ژوند هغه خدايي غذا ده، چې

د مينې زانگو کېږي.

او هستي له ټولو خاورو دوږو سره،

تر شنه تشيال لاندې اهنکينه، خوځوي.

اهنگ، د ژوند درزا ده،

چې د مور له «الو لالو... دلته مه راځيه غلو...» دمخه،

ما د هغه کور په لور ور بولي، چې

له ازله، زما په په روحي نوم، اباد و او دی.

★★★

غږ، د کور سپورمکۍ ده.

زما لاره هغه ده، چې کور ته به پرې ورځم.

د زانې الوت هغه دی، چې کور ته به یې ورځي.

د عالم لاره هغه ده، چې د فکرو باور په زور یې؛

په «ډار» او «زور» غواړي.

څوک دي، چې بې لارې دې وي؟!

د ژوند ډولونه، په خپلو طبیعي لارو، کور ته روان دي.

کورونه، د خدایي کور، مکاني-ذهني کورونه-معبودونه، دي!!!

که څوک وي، چې زه یې لارې ته برابر کړم؛

خپله به رانه ورکه شي.

که څوک وم، چې نور مې باید بوځي، خپله به مې نه وي؛

تجربه به مې نه وي.

څوک نه شته، چې څوک یې بوځي!

ځکه لارې جلا، جلا؛ خو مقصد یو دی.

ځکه خدای او خدایي کور یو دی؛ خو د ژوند په شمېر، ښې او ذهني

ډولونه، تراشل کېږي.

زما ټولې موندنې نقلي دي.
خبرې مې هغه ماشينې شوي اهنگونه دي، چې له خدايه رابهېري.
هېڅ شى سخت نه دي!
يوازې زموږ ژبه، کاغذ، او متن،
اوسپنيز شوي.
په اوسپنه چې کړبنې را شنې کوي؛ نو په اور به کښېنې،
اور به خورې، چې وخوړل شي.
«هغه» شته! بې اوره، بې ډبرې،
بې مسي او برنزې معبدونو (دې) او هر ځاى شته.
ما څه وکړل، خداى را نه خاورين شو!
په خاورينو معبدونو کې اوسي، او اوسپنيز غازيان راځي، چې
له معبدونو «کوه نور»، او سنگ شامقصود غلا کړي؛
کور سره نېردي، خداى ته کور جوړ کړي! (د چوپتيا دمه)
خدايه! ساده کيرم:
طلايي، او نقرهيي، او مسي
جامې هېروم، ساده کيرم؛ متن وباسم،
چې له مړه فيلسوف سره پاتې شي!
زما څه نه شته؛
زه هغه را نه ورکه برخه يم، چې کټ مټ دې، په ساه را کښلو کې وشو!

۱۳

غورۍ په دواړو غوږو را پرته دي او يوه هغه شپېلۍ غږېږي، چې ټوله
 ځواني يې،
 د (زاره ښار)،
 په سرپټو کوڅو کې وغږېږي؛
 له وچو لرگو-وسو سره والوته، او دلته کسټ په غله ژبه،
 ما د غږونو په کاغذونو کې اوبه کوي!! (د چوپټيا دمه)
 غږ شته؛ نو کاغذ څنگه اورم!!!

★★★

۱۴

غږ نه ثبتېږي، نه ودرېږي، نه وچېږي!
 غږ نه مري؛ ترڅو «غږ» ته ورسېږي.
 څومره چې ورباندې غږېږم، لېږې کېږم.
 څومره چې پوهېږم، هومره يې دروغ دروغ،
 په خوله او په متن کې راوړم!
 (شته)، نه ويل کېږي!
 شته؛ ښوول کېږي!
 نشته وایم، لیکم او د کاغذي غږونو کاروانونه،
 د ذهن وچ، کرخت، بې مالګې جنت ته،
 ور جاري کوم.

★★★

غبر شته.

(خوک) یا (هېخوک) غبر پري!

خو چې زه غبر پرم، غبر ډوبېري،

لیک د غبر احتکار دی.

لیک د لیکوال نه دی؛ اخر یو (دی).

یو چې بیا پر عقل ور پورته شو، یو شو؛ نو خوک به نه غبروم!

(سپین غبر) خپله غبر پري!

یوازې غبر غبر پري، ما خپل د شعور جیبونه، له غبره را غلا کړي!

هغه هرڅه لري، خو پولیس یې زه یم!

او «زه» یم!

ځکه نو زمانې، زمانې زما د غلا، غځول دي.

غبر، د حکمت، آزادۍ او مینې،

بې پولو اقیانوس دی.

همدا غبر دی او ټول غبر شته!

نه به یې وایم! دا د بدن خاورین کنډولې مې خام دی؛ اور به واخلي.

آه ه ه...!

خومره چېغې مې وهلې، چې راوبښ شم.

هومره مې را باندې وليکل، چې بېرته بې سواده شوم.
بې سواډي ښه ده،
ځکه خدای شته،
نوره يې، بې سواډي ده!
(د چوپتيا دمه)

۱۶

يو بې نومه دی، چې دومره مې غږوي!
يو بې نومه دی، چې زما تر وينا، نصيحت، پوهې
او عقل لا، لا، لا... لوړ ودرېږي.
نه يم هغه خوله، چې بې نومه پرې وويل شي.
نه يم راوينس شوی هغه غوږ، چې دغه د هرڅه پلار؛
سکوت واورې!
آه!

په دې لرگېنو توريو څه وکړم!
په دې غاښوره خوله، څه ووايم!
په دې غوږو، چې وينې يې ژوند دي؛ څه واورم!
چې بې وسلې نه شم، هغه مې نه شته.
چې سترگې او غوږونه، پښې او لاسونه...
فکرونه او زاړه آوازونه،

تش او خالي نه کړم،
بقا مې نه شته!
هو! بې مينې کولو، هېڅ نه شته، هېڅ نه شته...!

غېر د ابدیت کښتۍ
په غېر، چې د جسم کانی، را چاپېر شو، مکاني-زمانی شو.
زموږ اذلي جنس، ځان کې ویده غوړوړیا دی.
ددې نور او غېر را وښکلو له پاره باید عاشق شو؛
لنډۍ شو او سرنده یې شو.
نی وشپېلۍ یې شو.
او دومره تندرېز شو، چې کاني کې، زړه ته لاره پیدا شي.
او دې سره به زموږ هغه سترگه راوینښه شي، چې د خدای له وخته مو لرله؛
خو لا مو نه ده کارولې!
څوک یې درېېمه سترگه نوموي، څوک دروني سترگه.
وايي: د دوو سترگو د وروڅو منځ کې، ویده پټه ده!

۱۸

ژوندي، د خدايي غږ بې شمېره څېرې دي.
او: ژوند د غږ نقاش دی.
هر ژوندی د غږ د شعر يو جلا صنعت دی.
د شکلونو سرنوشت، د غږ کښتۍ موندل او هغه کې سپرېدل دي.
د ابدیت د قانون له مخې، ټول سپاره دي.
خو هره اروا، په استثنایي حالت، سرعت او څېرې سره.
لوی سرعت، له عشق سره دی.
عشق، د ابدیت ژوندی قانون دی.

★★★

۱۹

لویه خدایه!
زه څه یم، چې څه وغواړم؟
ځان، د خدايي غږ وړنیا،
تالندو او برېښناو،
موجونو او ګرنگونو ته سپارم!
زه څه یم، چې څه وکولای شم؟!
ځان، خدايي غوښتنې ته سپارم.
زه څه یم، چې څه وکولای شم؟
ځان، د خدايي غږ وړنیا له پاره، لاره غواړم.

★★★

۲۰

کلمه، د غږ شکل ده.
دغسې هر شکل، مجسم غږ دی.
ونه، هم د غږ شکل ده.
آیا موږ د بې شمېره شکلونو، دغه ګډه او جاري سمفوني اورو؟!
یوازې مینه کولای شي د ټولې هستې،
په رنگینو پټو- خېره راوړو غږونو، جاري شوې او ژوندی موسیقي واورې.

★★★

۲۱

زموږ فکر، زموږ خبره،
زموږ دریځ او زموږ کړنه،
د ګلاتو په څېر راټوکېږي او زموږ د (بخت) پاڼه، سمسوري.
اوس به ووايو، چې لویه ورځ مو فکر کې، څه ګرځېدل؟
په خوله مو څه راوړل؟
دریځ مي څه و؟
او کړنې مو په څه ارزېدې؟
اوس پټه راته ولګېده، چې ګل په شعور لوړ دی، که زه عزتمن!؟

★★★

۲۲

انسان کاملا یوازې دی!
 انسان، د جسمي، ذهني، عاطفي او رواني پوړیو او کالونو په اغوستلو سره،
 د (ځان)، موندلو مامور دی.
 دا ماموریت، یوازې ترسره کېږي.
 دا سفر، د ځان اقلیم دننه، تر سره کېږي.
 دې چارې له پاره، موږ خدایي نور او غږ-کلام، په اختیار کې لرو.
 نور، دروني لاره را ښيي،
 او غږ، د دروني دنیاگانو، یوازینی لېږدونکې، سپوږمکی ده.
 یوازې مین و اوسئ:
 هره چاره د خدای په نامه سرته رسوئ!

۲۳

د خاموشۍ تندر!
 خاموشي
 د غږ په غوغا ډکه ده.
 آیا کله شوي، چې نه د انسان،
 نه د حیوان،
 نه د مرغ،
 نه د ماشین او نه د باد یا باران،
 تندر او حتا د میږي، د پل او چتولو غږ، وانه وړئ؟

د غږ اصلي، ابدي او جاري سرچينه دغلته ده.
 چوپټيا د ټول متن،
 ساز او خبرو،
 نه ختمېدونکې ويا له ده.
 کله کله له دې مادي- ذهني غبرونو، ها غاړه غبرونه وڅښي.
 د چوپټيا غږ، د تخليق اساسي سرچينه ده.

۲۴

د خوب سپوږمکۍ، د مکان او زمان هاغاره،
 سياحت راباندې کولای شي.
 که په پښو څو، نو پېړۍ يې وېولئ، چې پر دغې خاورينې دنيا، راتاو شو!
 د زړې زمانې قاطر، آس، بگۍ،
 يا راوړوسته باېسکيل،
 موټر ساېکل، موټر،
 يا تر هغو قيمته بېړۍ والوتکه،
 يا د اوس زمانې سپوږمکۍ،
 دا ټول لېږدونکي، خره دي، چې لاره لنډوي.
 خو د خوب سپوږمکۍ په شېبه کې، له مادي حواسو او ذهني عقله هاغاره،
 ناشنا جهانونه راباندې، وړيا گوري.
 دې بې شانه سفرونو ته مو څومره پام ور غلط کړی؟

یوازې مېنډان زړونه، دومره وس لري.
مېن ووسئ!
وینه او خوب به مو دې دهستی، د تازه اړخونو، کشف او پېژندل وي.

★★★

۲۵

په خدایي غروړنا لوند
او تازه خیال،
شېبه شېبه،
جنت ته شکل او واقعیت ورکوي.

★★★

۲۶

ونې ماڼۍ گانې دي؛
قصرونه دي!
هغه ژوندی واحد-ژوندی موجود، چې د ونې شین شال یې
پر ځان راتاو کړی،
له چا کم دی؛ له چا کشر دی؟!
آیا دومره سواد لرو، چې د ونې په ادبیاتو،
د ونې په ژوندۍ زمزمه،

د خدای بې نومه نوم،

واورو!؟

خدای چې وي، بیا نو بل څوک (لوی) دی؟؟؟

دغه شېبې مې، د څو ژونديو ونو،

له بې مټنه لوجو،

دومره پوهه،

پر ځان ورزیاته کړه.

مینه دې سرلوری وي!

۲۲

کلمې، له پښو پاتې غبرونه دي!

کلمې، د ژوند د پښو-پلونو،

پاتې خاپونه دي.

ژوند په کلمو کې نه ځایېږي.

ژوند روان دی.

خو چېرې به ولاړ شي؛

له خدایه پرته به، بل چېرې ولاړ شي!

له (هغه) پرته، بل هېڅ نه شته!

آیا د وجود سمفوني اورو؟

دا اوس - څو شېبې - د ژوند سمفوني پسې، وتپېدم او دا نښې مې،

د کلمو په نقابونو، راچاپ کړې!!
خو دغه سمفوني نشم ویلای،
نوټېشن نه لري!
دا تر لیک او الفبا مشر متن دی.
باید تجربه شي!
بل کار مه کړئ، یوازې پر ژوند مین واوسئ!

★★★

۲۸

د غبرورینا ستورمزلې استادان،
د دروني موسیقۍ،
د اورېدلو زده کړه ورکوي.
دا هماغه د ټول حیات، د اورېدلو وړ، ابدې او جاري، جریان دی.
د چوپتیا صنف، د حکمت له الماسو،
ډک دی.
یوازې مینان دي، چې ددغه بې شکله ښار،
په سېل او سفر اوږي.

★★★

۲۹

افکار مو د سبا ورځې درمند دی.
اوس نو دا ووايئ څه شی ارزي، چې ذهن کې ځای ورکړو؟
آيا ځانونو سره دومره مينه لرو، چې سبا ورځ د مينې حاصلات،
ټول کړو؟!
نو وخت يې نه دی، چې يوه بڼه «ذهن ټکاني» وکړو؟

★★★

۳۰

مور، د مينې د غبر،
کلمې ياستو!
مينه شته!
بايد «لیدل»، زده کړو!
مينتوب همدا دی.

★★★

۳۱

نړۍ؛ د غبر رنگينه نقاشي ده.
انسان، د غبر راوړی گل دی.
ژوند، د غبر په وزرو راغلی،

د غږ په بې شکله وزرو به، خپل ابدې کلي ته ستنېږي.
عمر ددې له پاره ښایسته موقع ده، چې مینه وکړو.
مینه کول، خپلې ټولې واگې، خدایي ارادې ته،
وسيله گرځول دي.

★★★

۳۲

ټول درد وکړ او او سوزېدل؛
د ژوند د پسرلي، جوړېدلو له پاره دي.
ژوند، د ابدیت، سخندان دی.
فکرونه، باورونه و اخلاق، که د ابدیت سرود سمفوني نه شي،
هېڅ دي!

★★★

۳۳

کاش داسې کلمه وای، چې ټوله مینه مو،
په کې ایښې وای!
او دا وړیا کېسول مو،
د ټولو دردونو ورنخونو؛ د واکسین په توګه،
یو بل ته ډالۍ کولای!

کاش پرته له عشقه؛ نوره ټوله پوهه او شعور،
ناشعوري او ناپوهي وای!
کاش تن وعاطفه، ذهن وروان؛
ټول، د عشق له خاورې جوړ وای!
کاش ټول کار، د مینې کار وای!
او کاش، هرڅه مینه وای!
او کاش یوازې مینه وای!!

★★★

۳۴

د توت ونې، یا ارچې لرگي،
یا هم له وسپنې او پلاستیک جوړې إلې،
دننه، چې عشق ننوزي، په څه کیف بدلېږي!
خو زموږ اهلي خوله- هغه هم ټوله ورځ،
څه بادوي؟

★★★

۳۵

سپین غر، د ټول پنځ جاري چینه
وايي:
«خدايي غر مخامخ له اروا سره خبرې کوي.»
او مپن زړه، د روح سپین غر،
حس او تجربه کولای شي.
ذهن او ذهني ژبه، دا بې شکله غر،
د لنډۍ یا مثنوي، نثر یا کیسې،
مجسمې یا نمایش په بڼه، دنیا ته ور معرفي کوي.
یوازې مپن زړه واوسئ!

★★★

۳۶

جهان، د غر د ابدی موسیقۍ،
ونې، بوټي، گلان او هر بل زنده جان،
دي.
که دروني حواس راوینس کړو، او هستۍ ته د زړه په سترګه وګورو،
نو جنت مو خوا سره دی.
جهان؛ د غر ژوندۍ نقاشۍ ده.

★★★

۳۷

غور اېښوول
او د چوپتيا شات اورېدل؛
د چوپتيا د اقليم ټوله پوهه ده.
سکوت؛ پرته له شېبې ځنډه،
اوري!

۳۸

ژوند،
له خدايي زمکو،
د را روان بې مټنه غږ،
حسي خبره ده.

۳۹

ژوند؛ د عشق د غږ،
انگورو غنم دي.

۴۰

ژوندي؛ د خدايي سپين غږ، بې شمېره څېرې دي.
 او ژوند د غږ نقاش دی.
 هر ژوندی، د غږ د شعر يو جلا صنعت دی.
 د شکلونو سرنوشت، د غږ کښتۍ موندل،
 او هغه کې سپرېدل دي.
 د ابدیت د قانون له مخې، (ټول) سپاره دي.
 خو هره اروا په استثنایي حالت، سرعت او څېرې سره.
 لوی سرعت له عشق سره دی.
 عشق، د ابدیت ژوندی قانون دی.

★★★

۴۱

ژوند، د هغه یوازني، د غږ، کرونده دی.
 نو جگړه له کومه شوه؟
 جگړه، د ذهن اضافي غوښتنه ده!
 د سولې ورکه کلی، د نورو (ژوند، آزادۍ او مال) ته،
 درنښت کول دي!
 یوازې مینه کولای شي،
 انسان نوی، مدرن او مدني موجود، جوړ کړي!
 مینه، تر جگړې وڅخه، زیاته زړورتیا غواړي!

مینه بخښوونکې ده او جگړه، اخستونکې!

★★★

۴۲

غبرورنا،
د روح خواږه
و اوبه دي.

★★★

۴۳

«دا د هرې اروا برخلیک دی، چې د معنوي غره لوړې څوکې ته ورسېږي.
او د ژوند هر شېبه کېدلای شي، په روغه لاره کې یو گام اخستل وي.
او: د غبرورنا ستورمزلې، د لارې، لارښوونه کوي.»
نو: فقط مین واوسئ!

★★★

۴۴

وايو:

«خدای شته!» (خدای حاضر او ناظر دی)

خو پوهېږئ، موږ له خدایه څه لرو: د غېورنیا روان بحر.

ټوله هستي، د هغه د مینې ستره،

غږېدونکې ترانه ده.

دا سپینه نغمه، له ابدې وه،

له ابدې شته، او تر ابدې به یې، د زیږېدو پر څپو،

اوږو را اوږو او د ټول ژوند په څېر به، د حیات اویه ترې څښو!

وگورئ: پرته له مینې، بله رښتیا-بل واقعیت-نه شته!

★★★

۴۵

خدایي اراده، د هستۍ ژوندی حکومت دی.

خدای شته!

او دې کې بل هېڅ خبره، نه ځایېږي.

موږ څه ډول کولای شو، د هغه له ارادې سره اړیکه ونیسو؟

غېورنیا!

دا له تیلې څراغونو نیولې، تر سمندري څراغونو،

تر روشن اندازونو،

تر (کرم شبتاب) پورې...

حتا تر دروني لمرونو او نور فوارو پورې،
شکلي او بې شکله رنځگانې، په ځان کې رانغاړي.
نو هم به دباندې نظر ساتې او هم دننه!
لمر مو د جسم او حواسو فصل، را پخوي.
او خدايي رنځا مو، زړه د رنځا په جنس بدلوي.

۴۶

د معنوي کمال ارتفاعاتو ته تللې لار، له خدايي غږورنځا نه،
خبرېدل دي.
خپل تخیل ته مخه کړئ!
په دروني ابزارو، دهستی د نااشنا ابعادو،
نقاش شئ.

۴۷

د غږ سپینه نغمه، چې د وجود له ناپیدا لوړو را الوزي،
د حیات اوبه دي،
چې وگړی یې په څپو سپور، خپلو هېرو ازلي زمکو ته رسېدلای شي.
کله کله «ځان»، اورئ!

چوپیتا، ددغه غږ په ابدې سندرې،
ډکه ده.

★★★

۴۸

ژوند؛ د «شېبې» شعر دی.
خومره، چې ژوندي ؤ، هومره شعر جوړېږو.
وگورئ!
هیلى - یا هر بل څه چې دا اوس گورئ - تر هر نوي او زاړه شعره،
زیاتې نوې او شعر شوې برېښي.

★★★

۴۹

ژوند په بې مته ژبه غږېږي.
گلان، چنارونه، وېالي، سیندونه،
مچۍ، غرخۍ، هماليا او بابا غرونه،
اطلس او نور اقیانوسونه،
لمر او ستوري...
دا د ژوند د ناتمامې ژبې،
مجسمې کلمې دي.

آيا زموږ ژبه او نورې ژبې، او په ژبو سپرې پوهې او انگېرنې - باورونه،
دومره روح لري، چې د يوې کونډې ابې - خور، درد ته د خوښۍ جام،
ور په خوله کړي؟!

۵۰

د چوپتيا، ارامه غبر!
ژبه کله کله تر اور سوزنده شي؛
نو بيا چوپتيا مرهم ده.

۵۱

ژوندی کتاب
آيا کله مو پام کړی، چې د وجود دننه مو،
د غبر عجيبه وړمه چلېږي؟
آيا زړه ته مو لويېږي، چې دا بې مفهومه، غير ذهني غبر،
د اگاهۍ او درک لويه غذا ده؟
يوځل يې وازمويئ!
دا غبر،
دغه شېبه - ولو که استراحت ياست، يا په څه کار لگيا ياست،
چا سره غبرېږئ...
په هر حال، دا غبر شته

او سرچینه یې ستاسو دننه ده.
 او ستاسو د اگاهی دننه یې نغمه غږېږي.
 تجربې ثابته کړې، چې په ذهني ژبه، تر ټولو غوره وینا، تر ټولو ښه شعر او
 بل پنځ،
 ددغه دایمي دروني غږ، له نااشنا نغمې را جوړېږي.
 یوځل فکر ودرؤ،
 له فزیکي حواسو لاس واخلي،
 او د غږ دغه ابدی جریان ته، د زړه غوږونه خلاص پرېږدئ، او وگورئ، چې
 ذهن او خیال ته مو،
 د څه نویو فکرونو، ویناو، شعرونو او هنرونو، باغونه راوځي.

★★★

۵۲

هرڅه د غږ یوه بڼه دي.
 غږ، د هرڅه سا دی.
 او د غږ رودخانه، هماغه ځان ته، د چوپتیا راپرېښوول دي.
 دا هغه غږ دی، چې بحث ورباندې نه کېږي!
 په پوهه یې رازو سرچینه، نه موندل کېږي.
 په تورو او کلمو کې نه ځایږي!
 خو درک کېدلای شی.
 دا د خدایي هوښیاری، جام په سر اړول دي.

★★★

۵۳

«مستی منگی بر وری دی / از په مې دلبر وری دی
عالمه لار نیستی، یار په هنر وری دی.
خبر یې بیا د اخستو دی...»
د اواز دا شاتو مې خنبل، او زړه کې مې تېرېدل:
لاس په ماشه ټوپکوال یې، هم که په رڼو حواسو واووري،
نو له دې هیسته به د ژوند مرغی،
د خدای له باغه کمه، نه شي!

۵۴

کلی،
اوړی،
د وړو تنده،
او د دانې غبر،
چې بزگر یې د بېل په چېرې برابر وي،
او د اوبو شوړپرړ رس، مخ په غنمو،
او په وله کې ناستې مرغی، چونیس،
چې د غنمو د تندې ماتیدلو
او د اوبو د سپېڅلې نېشې، شکر په کې عطر ایښي.
او ناڅاپه د ابو «مور» غبر:

«انوره! د مکتب دې ناوخته کېږي.»
ژوند، هر شېبه تازه سمفوني ده.
باید په ټول وجود وڅښل شي!

۵۵

زمکه،
د غږ نا تمامه سمفوني؛
وگړي خپل فکرونه،
د نظر شعرونه
او د باور کارونه،
اوري.

۵۶

د حیات نغمه
انسان، هغه څه پسې ورک دی، چې د «حیات اوبه» یې بولي!
دغه خدایي معجون،
هماغه د ابدیت روان ژوندی غږ دی.
دا غږ، نه په قلم لیکل شوی او نه به ولیکل شي،

او نه په شعر او بل هنر کې ځایېږي.

دا سپين غږ دی.

دا د جنت سپينه سمفوني ده.

بقا په دغه غږ کې ده او دا غږ، حاضر دی.

دا بې مفهومه او غیر ذهني غږ، دغه شېبه، هر ځای، هر یوه کې،

خعلي.

د حیات له دغو روانو اوبو سره «ځان» وصول،

د بقا طریقه ده.

غور شئ!

دغه غږ مادي-ذهني غږ ته غور شئ.

ددې غږ سرچینه، د هر وگړي دننه ده.

جسم، ذهن او فزیکي حواس، ارام ته پرېږدئ،

چې دا غږ مو د زمانو، دروني کنډوالی، در آبادی کړي.

ددې غږ موندل او په ټول ځان خښل،

لوی عشق دی.

۵۷

موږ د غږ نقاشان

کلمې، د غږ برنډې شوې ښکلاوې دي.

حقیقت شته.

غږ د حقيقت تازه سا رابنګل دي.
 ټوله پوهه، ادبيات، علوم، عرفان،
 دروني پوهې او مدنيتونه،
 د حقيقت د غږ، بودی ټالونه دي.
 ليدلي مو دي؛ يونيم ماوټا غونډې وګړی، غږ ته خبره ورکوي.
 موږ د غږ له ويتامينو تغذيه کېږو.
 د هر چا خپله طبعه ده.
 خو د ځان په اړه اعتراف کوم، چې موسيقي، په ما کې، په متن بدلېږي.
 ښايي تر ټولو ښه متنونه مې، د غږ د رېتم،
 تورو سپين رسمونه وي!

★★★

۵۸

تیارې مې روح را ځيې،
 زړه مې پر رڼا ګانو بایللی،
 د کلي لمړین پسرلي، او د خدايي رڼا څنګلې،
 پر بدن او دروني حواسو را چاپېرېدلو سره، روح را تازه کاوه.
 موږ د خدايي غږ وړنې، کېوال بچيان يو.

★★★

۵۸

کلمې د غږ شکلونه دي.
او راز راز خيزونه، د کلمو راز راز خپرې،
او نژادونه دي.
موږ په يوه غږوره هستۍ کې،
سا کارو.

۶۰

سکوت، د ټولې پوهې، غیر ذهني وضعیت
یوه شېبه یې په خیال کې راوړئ:
یوازې یاست.
یو ځل نظر پورته ځغلوئ.
له دې سره، د خیال په کالبوت کې، د هسک مینځ کې ودرېږئ.
اوس غوږ شئ.
ایا پرته له سکوت او خاموشۍ، څه غوږو ته درځي؟!
خیر شئ!
هر څه په سکوت کې دي.
بشري پوهه، مکاتب، طریقي... ټوله معنوي پانگه،
د سکوت په فصل ډکه ده.
سکوت، د هر مکتب، کتاب، کتیبې، تمدن او فرهنگ،

غير مادي-ذهني، حالت دی.

★★★

٦١

د غږ څښاک، زړه او روح تازه کوي.
(ناشناس)، که یوازې په سندرو کې بهیدای،
خدای خبر څومره جل وهلي به ژغورل شوي وای؟!
دغه څښاک وکړئ!

★★★

٦٢

دنیا، د غږونو ناتمامه خزانه!
بیا ځل د ځنگل یوې چوپتیا کې پناه شئ!
ددې ظاهري چوپتیا څټ ته څه گورئ؟
ددې دنگو ونو په رگونو کې، د ژوند روانه وینه-په خپله بې ژبې ژبه، څه په
خوله لري؟
هغه چنچیان، چې دلته یې کورونه جوړ کړي، د کوم غږ په زور ژوندي دي؟
او:
هغه ارواوې، چې (زما، ستا او بل)، په تن کې دېره دي،
څه غږوي؟

اروا پر مکان او زمان مشره ده. او له خدایه غږېږي.
ایا کله مو ددغه اصیل او ابدی ځان، بې شکله متن، اورېدلی دی؟
ښایي شپه او د فزیکي حواسو او ذهن خاموشي، یو وړیا فرصت وي؛
د ځان د خالص غږ اورېدلو له پاره!
نو ټول د «ځان» په لور!

٦٣

د لومړني خدایي، سپین غږ، له وړانگو زېږدېدلی خدایي غږ،
د ټول سرنوشت، علم دی.

٦٤

«کلمې؛ په ذات کې یو دي.
یو و یوازې...
چې واورېدل شي!
له همدې وېرې، «کلمه» نه اوري.
سیند، شوبین چنچي، هغه حواس بایلي مینان، چې
د یو بل په سترگو کې ورک شوي!
د لیوه گۍ او لیوه بچي، وړیا مچکې،

ټول بې مټه او کلمو دي.
ددغو بې مټه کلمو، هېڅ کتاب، نه چاپ شوی
او دغه سپین غبر، نه ذهن بازار ته راغلی!
هااا...ای! څه مې ووېل؟
کله کله زه نه يم؛ او د ټولې زمانې چوپټیا،
ما کې ژبه شي.

۶۵

جنت؛ له دوزخ وروسته زمانه!
دوزخ، د آدم د املاتویسی. کرونده!
او جنت، د خدای د نالیکل شوي غبر،
بې شکله هندسه!

۶۶

غبر، د هر وگړي مدرسه
سرآهنگ ایف ایم، پر خپو د احمدظاهر، د اواز وړم راولوت؛
ټول یې ویوړم، د غبر بحر ته!
غبر، څه عظمت دی!

د ټولو شويو او ناشويو کلمو، لاس نه وهلی معصومیت!
وايم که يوځل، ټوله هستي واورو؛ ښايي بيا د جنگ او شخړې وبا،
په ذهن او حواسو را واکمنه نه شي!

★★★

۶۷

غږ د برکتونو، روانه سمفوني ده.
ټوله هستي، د غږ مادي-ذهني څېره ده.
يوه هڅه، له اوله را په کې جاري ده، چې ټول غږ واورم.
ماشومتوب کې به مې، چې ژپړه غوا، په پولو پووله،
دغه بې مته غږ به، د ما د سر دننه، په وزرز وزرز ؤ.

★★★

۶۸

يو جام غږ څښل،
ابدیت کې لامبي او ډوبېدول دي.
د هېڅ سندرې شعر مې، پوره په یاد نه دی؛ او مه يې رانه پوښتی؛
ځکه غږ پر شعر مشر دی.
غږ پر شعر او ټول متن کې اول دی.

★★★

٦٩

کلمې د غږ نقل وپتاسې، خستې وبادام، غنم يا منې
او ښايي تابليت،
(K) او (جام شکران) هم وي!
د غږ سپينه سمفوني، د سوچه، تازه او بې دليله (پوهې، حکمت او ازادۍ)،
ترلاسه کولو له پاره،
د هر وگړي، فردي مدرسه ده.
بې له مېنې، بل زيار ته اړتيا نه شته.
مينه د وجود خاوره، د غږ په اباد، بدلوي.
مېنېان د زمانې زړوران دي!

★★★

٧٠

ولې غږ (صوت)، هرڅه گڼم؟
ځکه چې هغه د کلام، کامل حالت دی.
که غږ نه وي؛ کلمې له شعرونو او نثرونو
ټولېږي.
غږ د کلمې، علت دی.

★★★

٧١

غبر د کلمې اوبه دي.
غبر د کلمې فکر دی.
غبر د کلمې خدایي جوهر دی.
ځکه نو؛ زما فکر د خالص غبر،
په اوبو ژوندی دی.

★★★

٧٢

غبر، د پوهې سا ده.
ځنې نېردي خواخوږي مې، تل دا را څخه پوښتي:
«دا غبر څه دی، چې دومره وړ پورې نښتی یې؟»
زما اوسنی نظر: غبر، د ټول عالم، بې شکله ابدی وجود دی.
غبر چې نه وي، د ټول علم، فن او هنر مانی،
دوړه کېږي.
غبر، د خدای د نوم کښتی ده.

★★★

٧٣

دا يې تازه څاڅکي:

«زړه يې له دغه غبره، د ژوند سا اخیسته!

زړه يې يو کتاب پوهه او خبرتيا تر لاسه کړه.

کتاب په هېڅ ژبه، الفبا او متن نه ښکاره کېده.

کتاب سپين او بې مثنه ؤ؛ خو کتاب د هماغه بې مفهومه غبر،

له نندارې جوړ ؤ!

دا کتاب په ليدلو حس کېده...»

(هر يو خپل سقراط دی، ۲۲۱م مخ)

★★★

٧٤

«غبرونه ټول دې خدای دي.

بې له خدایه، غبر د چا کېدلای شي؟!

بې خدایه غبر نه شته!

هر ژوندی، د خپلې پوهې او وس په اندازه، د خدای غبر او نوم، له خولې

راباسي.

★★★

٧٥

«مور د غبر او نغمې، د لېرې زمکو مسافران یاستو!
شعر، نقاشی، موسیقی...
د کلالي هنر... ټول، د تبعید د زمان،
اوبښکې دي!»
(جادوگر هزار دست، ٥٥ مخ)

٧٦

غبر د روح کښتی
د غم ودرد له ټولو هغو لږو سره، چې ذهن او روان یې، را چاپېر کړی دی،
غبر د زړه ژغورونکی دی؛
په تېره چې د مینې له عطرو راتوکېدلي وي!
نو: غبر د روح کښتی ده.

٧٧

هغوی چې د غبر وړنې په رسی، سره وصل شوي،
د ابدیت د اقلیم، گربتان دي.

٧٨

کلمه، د غږ ذهني رسم دی.
کتابت، د ذهني اندونو-باورونو، انځورگري ده.
غږ، اصل دی.
غږ، د تخلیق سرچینه ده.
د تخلیق دغه بهاند سیند، د ژوند زړې زړې ته، ژوند او پاپښت ورکوي.
له نړۍ غږ واخلي، سا یې خپري.
غږ، د هستۍ ژوندی او ابدی علت دی.
د پوهې، هنر او ادب ټول شاهکارونه، د غږ تر ټولو ښایسته، تراشلي پیکرونه دي.

٧٩

سپین غږ، د ټول تخلیق توپان دی.
کلمې که په خټ وڅوڅو، په غږ ور ختمېږي.
کلمې او توري، شکلي او تصویري غږونه دي.
چا چې بې شکله غږ سره، خپل زړه وتاړه،
د شهکار میوه راوړي.

٨٠

ساز خو آلي لري: لس، سل، زر...
خدای تعالی، بی شمېره سازيان، ترانه بول، غزل سرايان، لنډی بول،
دغې وچې او بې غره نړۍ ته را استولي،
چې ژوند، د غېر باغستان شي!
هر انسان، او هر بل ژوندی موجود، ځانله غېر لري.
يعني هر يو جلا رباب، جلا ستار، جلا هارموني، جلا شپيلی او بله ساز آله
دی.
زموږ سرنوشت د خدای د ستر نامه، شات دباندي راپستل
او مخلوقاتو ته وړيا ورکول دي!

★★★

همدلته به دمه شو؛
کنه غېر دغه دی، چې دغه شېبه - موږ يوه يوه ته - سا راکوي.
برکت دې وي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library